

โครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดี
โพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในชุมชน โดยกลไก พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

พชอ. โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ

อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
จังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ชาวอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้ดำเนินการภายใต้การขับเคลื่อนของ
คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ตามแนวคิดการทำงาน “พื้นที่เป็นฐาน
ประชาชนเป็นศูนย์กลางตามแนวทางประชารัฐ” ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการจัดการปัญหาในระดับพื้นที่
โดยอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวอำเภอโพธิ์
ศรีสุวรรณ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์สร้างความอบอุ่น 2) ยุทธศาสตร์เกื้อหนุนเศรษฐกิจ 3) ยุทธศาสตร์พิชิตโรคร้าย
และ 4) ยุทธศาสตร์ใส่ใจสวัสดิภาพ ในแต่ละยุทธศาสตร์จะประกอบด้วยประเด็นปัญหา และสิ่งที่ต้องการพัฒนา
รวม 20 ประเด็น เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ให้เข้ามามีบทบาท
ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ชาวอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ “นำความสุขสู่
โพธิ์ศรีสุวรรณ”

เอกสารรายงานผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”
เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยการรวบรวม
ของทีมเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ โดยได้รับความร่วมมือ
จากคณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิต
ระดับตำบล (พชต.) ทุกตำบล ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องของทุกภาคส่วน ซึ่งได้มีการจัดทำรายงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ
แห่งชาติ การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพโดยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ปี 2567 - 2569

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ คาดหวังอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้
จะแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการนำกลไก พชอ. มาใช้ในการพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหา โดยการสร้างการ
กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาต่อยอดสู่ความเป็นเลิศ ด้านกระบวนการคุณภาพและนวัตกรรม

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)

อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

เมษายน 2567

สารบัญ

คำนำ.....	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
ข้อมูลทั่วไปอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ	1
หมวด 1 ภาวะผู้นำ (Leadership).....	8
1.1 การนำของคณะกรรมการ พชอ.	8
1.2 การประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ พชอ.	12
หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic plan)	13
2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ	13
2.2 การติดตามเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ	18
หมวด 3 การมุ่งเน้นประชาชน (People focus).....	19
3.1 การรับฟังความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ.....	19
3.2 การประเมินผลความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	24
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis and knowledge management).....	27
4.1 การวัด การวิเคราะห์ และจัดการสารสนเทศ.....	27
4.2 การจัดการความรู้	29
หมวด 5 การพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (Workforce focus).....	31
5.1 แผนพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ.....	31

สารบัญ (ต่อ)

5.2 การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ.....	33
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ (Operational focus).....	34
6.1 กระบวนการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ.....	34
6.2 กระบวนการสร้างนวัตกรรม.....	37
หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ (Results).....	40
7.1 ความสำเร็จของการเป็นต้นแบบ และ/หรือเป็นแบบอย่างที่ดีตามโครงการฯของพชอ. ที่เกี่ยวข้องในแต่ละ ระดับ ของช่วงเวลาที่ผ่านมา หรือต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา.....	40
7.2 ความสำเร็จของการสร้างผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมายของโครงการ พชอ. ที่เชื่อมโยงการลดโรคและภัย สุขภาพ.....	41
7.3 ความสำเร็จของการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสำคัญ.....	43
7.4 ความสำเร็จของการจัดการองค์ความรู้ ในการแก้ไขปัญหา พัฒนางาน ตามโครงการของ พชอ./พชช.	45
7.5 ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่สนับสนุนการป้องกัน ควบคุมโรคและภัย สุขภาพตามโครงการของ พชอ./พชช.	46
7.6 ความสำเร็จของการกระบวนการหลักที่สำคัญและกระบวนการสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการป้องกันโรคและ ภัยสุขภาพตามโครงการของ พชอ./พชช.	46
7.7 ความสำเร็จของโครงการฯ ที่บรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) ที่สะท้อนถึงสิ่งที่ชุมชนได้รับจากการพัฒนางานตาม โครงการฯ ของ พชอ. ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ.....	47

สารบัญตาราง

ตาราง 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ	17
ตาราง 2 รายละเอียดข้อมูลเชิงปริมาณ	27
ตาราง 3 รายละเอียดข้อมูลเชิงคุณภาพ	28
ตาราง 4 แผนการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน	31
ตาราง 5 ข้อมูลจากแบบสรุปรูปการเก็บข้อมูลค่าใช้จ่าย "ตามโครงการจังหวัดศรีสะเกษบุญปลอดเหล้า ปลอดการพนัน" ในปี 2564 – 2567	42
ตาราง 6 ร้อยค่าปฏิบัติตาม พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และผู้ประกอบการที่รับรู้ข้อกำหนด พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551	43
ตาราง 7 ข้อมูลจากการคัดกรองการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป ของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567	48
ตาราง 8 ข้อมูลการเข้ารับการรักษาที่คลินิกสุรา โรงพยาบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567	49

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ.....	2
ภาพที่ 2 ข้อมูลประชากรอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	3
ภาพที่ 3 วัดไตรสามัคคี.....	4
ภาพที่ 4 ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองการดื่มสุรา จังหวัดศรีสะเกษ แยกราย อำเภอ	6
ภาพที่ 5 การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	8
ภาพที่ 6 การประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	9
ภาพที่ 7 ยุทธศาสตร์และประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ..	10
ภาพที่ 8 โครงการพัฒนากลไก พชอ.ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และประเด็นพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ บรรจุในแผนปฏิบัติการการพัฒนาระบบสุขภาพ คปสอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ.....	11
ภาพที่ 9 การวิเคราะห์ปัญหาการดื่มสุราในชุมชน.....	13
ภาพที่ 10 กำหนดผลลัพธ์ ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์และระบุกิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์	16
ภาพที่ 11 กำหนด Small Success ในการติดตามผลการดำเนินรายไตรมาส	18
ภาพที่ 12 รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน.....	20
ภาพที่ 13 รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในกิจกรรมออกหน่วยอำเภอ...เยี่ยมเคลื่อนที่.....	21
ภาพที่ 14 รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในกิจกรรม "ปันปันรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดี โพธิ์ศรีสุวรรณ"	22
ภาพที่ 15 สื่อสารนโยบาย รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงาน เจ้าภาพที่จัดงานบุญประเพณี... ..	22
ภาพที่ 16 ชี้แจงนโยบาย รับฟังความคิดเห็น และความต้องการของผู้ประกอบการร้านค้า ในการปฏิบัติตาม นโยบาย“งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”	24
ภาพที่ 17 ผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญ ปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”	25
ภาพที่ 18 ผังแสดงการจัดการข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์ และวางแนวทางการขับเคลื่อน.....	29
ภาพที่ 19 แสดงกระบวนการจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”	30
ภาพที่ 20 แผนภาพแสดงการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดี โพธิ์ศรีสุวรรณ”	32

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 21 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนจากพื้นที่ต้นแบบ ตำบลเสียว.....	32
ภาพที่ 22 อบรมทักษะในการสื่อสารนโยบายให้กับ อสม.	33
ภาพที่ 23 นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ผู้นำในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ...	35
ภาพที่ 24 แผนภาพแสดงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนนโยบาย.....	35
ภาพที่ 25 กิจกรรม "ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ"	39
ภาพที่ 26 รับรางวัลอำเภอคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	40
ภาพที่ 27 รับประทานเกียรติคุณ “คนดีศรีสะเกษ” ประจำปี 2565 ประเภทองค์กร อำเภอต้นแบบ งานบุญปลอดเหล้า	40
ภาพที่ 28 การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านกระบวนการจัดการความรู้ สู่การสร้างนวัตกรรม .	44
ภาพที่ 29 การสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้าสร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดย กระบวนการจัดการความรู้	45
ภาพที่ 30 แผนภูมิเปรียบเทียบร้อยละการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอายุ 15 ปี ขึ้นไป ของอำเภอ โพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564-2567	48

ลักษณะสำคัญของ พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

1. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

1.1 ประวัติความเป็นมา

เดิมอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณขึ้นอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบึงขัง โดยแยกการปกครองจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เมื่อปี พ.ศ. 2537 มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2550 ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 33 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลาดลงไปทางทิศตะวันออก

ที่มาของชื่ออำเภอ “โพธิ์ศรีสุวรรณ” กล่าวกันว่า บริเวณสถานที่ก่อสร้างที่ว่าการอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณเป็นบริเวณที่อยู่ใกล้กับวัดโบราณชื่อ “วัดโพธิ์ศรีสมสะอาด” มีต้นโพธิ์ใหญ่ขึ้นอยู่ 3 ต้น มีอายุนับ 100 ปี เป็นต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา เป็นที่พักอาศัยของราษฎรในหมู่บ้านที่มาทำบุญที่วัดและให้ความร่มเย็นตลอดมา ประกอบกับต้นโพธิ์ถือเป็นไม้มงคลของชาวพุทธที่เคารพนับถือ ส่วนคำว่า “สุวรรณ” หมายถึง ที่งนาที่มีความอุดมสมบูรณ์ เวลาข้าวออกรวงจะมองเห็นสีทองเหลืองอร่ามเต็มท้องนา สวยงามมาก เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันแล้ว คำว่า “โพธิ์ศรีสุวรรณ” จึงหมายถึง สถานที่ให้ความร่มเย็น เป็นท้องที่ที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์

1.2 เขตการปกครองและขนาดที่ตั้ง

อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดศรีสะเกษ ห่างจากจังหวัดศรีสะเกษ 33 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 114.43 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 71,518.75 ไร่ โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2076 ตัดผ่าน

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบึงบูรพ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบึงขัง จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง ป่าโปร่ง สลับทุ่งนา เนื้อดินส่วนใหญ่ เป็นดินร่วนปนทราย หน้าดินเป็นชั้นดินทราย ทำให้น้ำซึมผ่านได้เร็วไม่สามารถกักเก็บน้ำได้นาน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมีหนองน้ำขนาดเล็กกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่จะมีน้ำขังเฉพาะฤดูฝน ในฤดูแล้งน้ำจะแห้งขอด

1.4 การปกครอง

การปกครองท้องที่ แบ่งออกเป็น 5 ตำบล 80 หมู่บ้าน คือ
ตำบลโดด จำนวน 25 หมู่บ้าน
ตำบลเสียว จำนวน 17 หมู่บ้าน
ตำบลหนองม้า จำนวน 12 หมู่บ้าน
ตำบลผือใหญ่ จำนวน 14 หมู่บ้าน
ตำบลอีเซ จำนวน 12 หมู่บ้าน

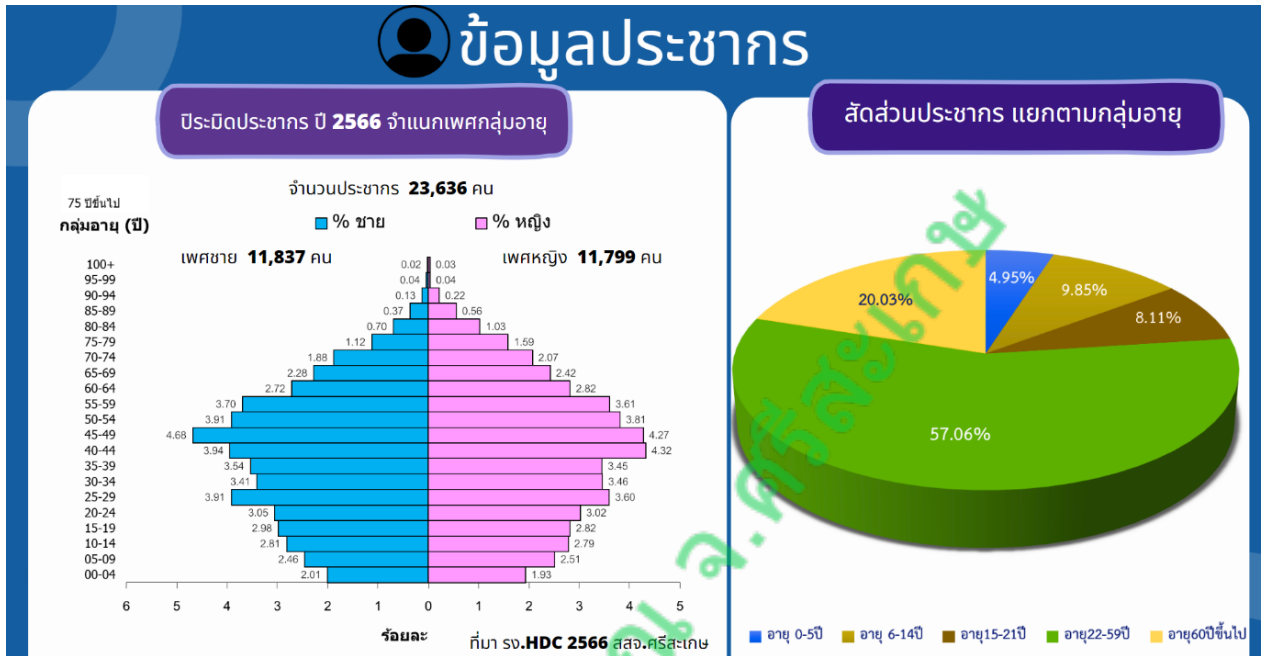
ภาพที่ 1 แผนที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

1.5 สภาพเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ปลูกยางพารา ปลูกมันสำปะหลัง เลี้ยงสัตว์ มีหัตถกรรมในครัวเรือน เช่น ทำเครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์จากเครื่องแก้ว มีแหล่งโรงงานผลิตรูปเพื่อการส่งออก ประชากรวัยแรงงานมีการเคลื่อนย้ายแรงงานในช่วงหลังฤดูทำนา เพื่อไปทำงานรับจ้างที่ต่างจังหวัด และจะกลับมาให้ทันช่วงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว

1.6 ข้อมูลประชากร

อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีประชากรทั้งสิ้น 23,636 คน แยกเป็นชาย 11,837 คน เป็นหญิง 11,799 คน

ภาพที่ 2 ข้อมูลประชากรอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

1.7 คำขวัญประจำอำเภอ

“ ถิ่นชนสองเฒ่า ปลูกข้าวมะลิหอม พร้อมผ้าไหมงาม หัตถกรรมเลื่องลือ ฝีมือธูปสวย คนรยน้ำใจ ป่าโนนใหญ่ล้ำค่า ปลอดสุรงานบุญ ”

1.8 งานบุญประเพณีสำคัญ

ประเพณีบุญข้าวจี้ โดยใช้ชื่อว่า “งานบุญข้าวจี้ มหัศจรรย์ของดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ขับเคลื่อนโดยสภาวัฒนธรรมอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และภาคประชาสังคม จัดงานในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ ของทุกปีมีการทำบุญเดือนสาม หรือชาวบ้านเรียกว่าบุญข้าวจี้ เป็น การให้ความสำคัญในการบูชาข้าวหรือเรียก “พิธีเปิดประตูเล่า” หรือบุญเบิกฟ้า โดยการนำข้าวเหนียวหนึ่งปุ้นเป็น ก้อนมาวางไฟ ให้สุกทาด้วยไข่ไก่หรือไข่เป็ดผสมกับน้ำตาล หรือน้ำอ้อย แล้วนำไปถวายพระที่วัดมีความเชื่อว่า ถ้า ได้ทำบุญข้าวจี้ แล้วจะทำให้ชีวิตอยู่เย็นเป็นสุข อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้กำหนดจัดงานเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ การช่วยเหลือและการกันผลิตผลิตส่วนหนึ่งของตัวเองให้เป็นผลผลิตร่วมกันของชุมชน เพื่อนำไปขาย นำเงินมาซ่อมแซม ทำนุบำรุงวัด โรงเรียน หรือพัฒนาหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ

1.9 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

วัดไตรสามัคคี (เกาะนาคเมืองบาดาล) ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลโดด ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญเป็นที่รู้จักระดับประเทศ มีประชาชนจากทั่วประเทศ มาสักการะกราบไหว้บูชาจำนวนมาก เนื่องจากมีพระประธานที่ผู้คนให้ความศรัทธาและมาขอพรอยู่ไม่ขาดสาย คือหลวงพระสุโขโพธิ์ทองประธานพร (หลวงพ่อประธานพร) และยังเป็นสถานที่จัดงานประเพณีสำคัญของอำเภอ เช่น วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น

ภาพที่ 3 วัดไตรสามัคคี (เกาะนาคเมืองบาดาล)

1.10 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เทศบาล จำนวน 2 แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 แห่ง

1.11 ส่วนราชการ และหน่วยงานอื่นๆ

- อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ประกอบด้วยส่วนราชการ และหน่วยงานอื่นๆ ดังนี้
- โรงพยาบาล ขนาด 30 เตียง จำนวน 1 แห่ง
 - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จำนวน 1 แห่ง
 - สถานีตำรวจภูธร จำนวน 1 แห่ง
 - ธนาคาร จำนวน 1 แห่ง

- โรงเรียนมัธยมศึกษา	จำนวน 2 แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน 17 แห่ง
- โรงเรียนขยายโอกาส	จำนวน 6 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 5 แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวน 8 แห่ง

1.12 ข้อมูลภาคบริการสุขภาพ

ภาครัฐ

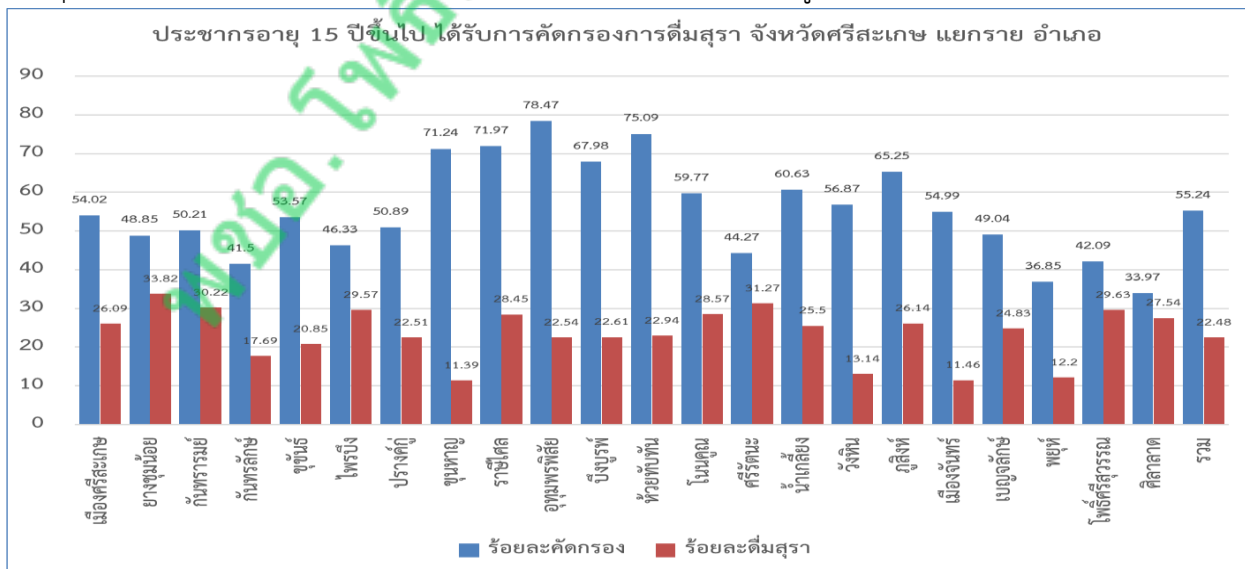
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (สังกัด อบจ.)	จำนวน 8 แห่ง
- โรงพยาบาลชุมชน (ขนาด 30 เตียง)	จำนวน 1 แห่ง

ภาคเอกชน

- คลินิกแพทย์	จำนวน 1 แห่ง
- สถานพยาบาลและผดุงครรภ์	จำนวน 4 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ	จำนวน 1 แห่ง

2. ที่มาและความสำคัญของปัญหาที่ดำเนินการตามโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้บริโภค ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (CDC) รายงานความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับความเสี่ยงด้านสุขภาพในระยะสั้นและระยะยาวต่าง ๆ ผลการศึกษาในปี ค.ศ. 2018 พบว่าไม่มีปริมาณแอลกอฮอล์ที่ถือว่าปลอดภัย เนื่องจากความเสี่ยงของแอลกอฮอล์นั้นนำไปสู่การสูญเสียชีวิตที่มีสุขภาพที่ดี การลดหรือกำจัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยลดโอกาสในการพัฒนาไปสู่โรคความดันโลหิตสูงได้ และมีผลต่อสุขภาพที่ดีในระยะยาว จากการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน พ.ศ. 2564 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28 หรือ 11.78 ล้านคน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจ และพบว่าเพศชายดื่มมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 36.74 เทียบกับร้อยละ 5.68) กลุ่มอายุที่พบว่าดื่มมากที่สุด คือกลุ่มอายุ 25-44 ปี (ร้อยละ 26.97) สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดศรีสะเกษ ในปี 2564 พบว่า ประชาชนในจังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณการบริโภคสุรากลั่นต่อคนต่อปี อยู่ที่ 8.13 ลิตร (อันดับที่ 14 ของประเทศ) และบริโภคเบียร์: 11.73 ลิตรต่อคนต่อปี (อันดับ 12 ของประเทศ) โดยพบเพศชายดื่มมากกว่าเพศหญิง และพบว่ากลุ่มวัย 25-34 ปี บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มวัย 15 ปี ขึ้นไป อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีการดำเนินงานเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตั้งแต่ปี 2553 โดย ได้ขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า ตามนโยบายจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีนโยบายให้งานเทศกาลทุกระดับในจังหวัดศรีสะเกษเป็นงานปลอดเหล้า แต่ถึงอย่างไรก็ตาม จากการสำรวจการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ในปี 2564 พบว่า มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงถึง ร้อยละ 29.63

ภาพที่ 4 ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองการดื่มสุรา จังหวัดศรีสะเกษ แยกราย อำเภอ

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่าถึงแม้อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีการดำเนินงานเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาเป็นระยะเวลาหลายปี แต่ก็ยังพบว่ามีประชากรอายุ 15 ขึ้นไปที่ยังมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงร้อยละ 29.63 ซึ่งนับเป็นอัตราการดื่มที่สูง เมื่อเทียบกับภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ (ร้อยละ 22.48) ส่งผลให้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้ทบทวนกระบวนการขับเคลื่อนเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์สร้างความอบอุ่น เกื้อหนุนเศรษฐกิจ พิชิตโรคร้าย และใส่ใจสวัสดิภาพ จะไม่สามารถสร้างพลังในการขับเคลื่อนได้หากในชุมชนยังพบปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้ร่วมวิเคราะห์และพิจารณาและเห็นพ้องว่า ชุมชนต่างๆ ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ยังพบว่าในงานบุญต่างๆ บางงาน ยังพบมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรมีการขยายผล ต่อยอดตำบลต้นแบบ จากตำบลเสียว สู่ตำบลอื่นๆ และสร้างค่านิยมปลอดสุราในงานบุญ ให้มีการขับเคลื่อนอย่างจริงจังอีกครั้ง และดำเนินการให้ครอบคลุมในพื้นที่ทุกตำบล ของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในชุมชน รวมถึงขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ให้ส่งผลต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมระดับอำเภอ

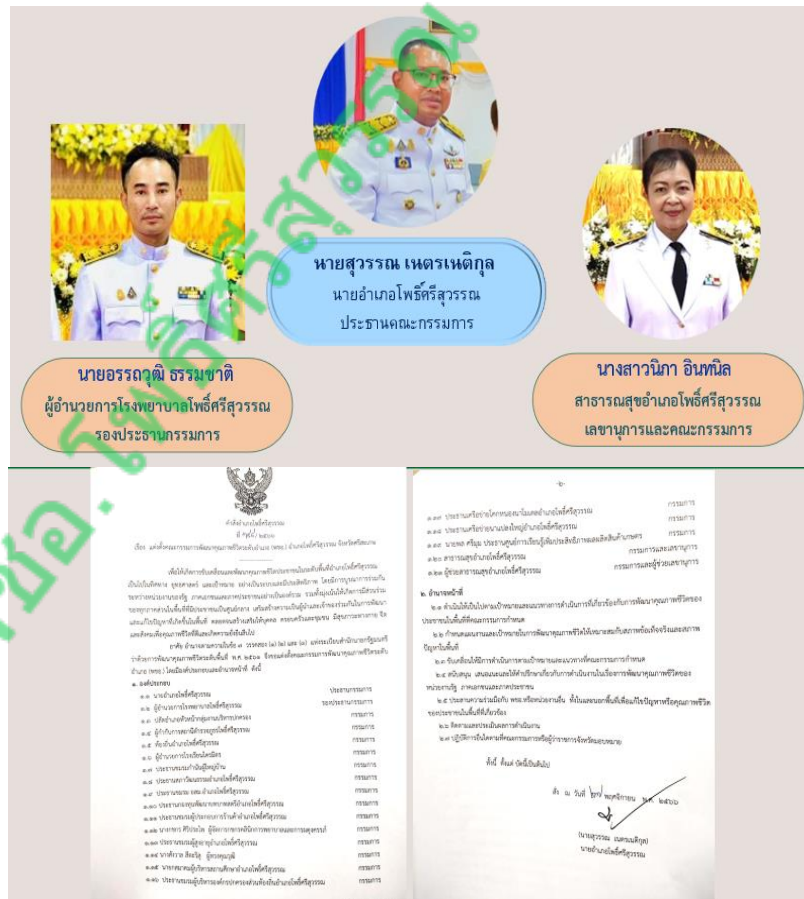
ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณขึ้น

หมวด 1

ภาวะผู้นำ (Leadership)

1.1 การนำของคณะกรรมการ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

การขับเคลื่อน พขอ. โพธิ์ศรีสุวรรณ โดยนายสุวรรณ เนตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการจัดประชุมภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมทบทวนคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พขอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ให้เป็นปัจจุบัน และเพื่อคัดเลือกตัวแทนแต่ละภาคส่วน ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีความสามารถเป็นผู้ร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ โดยมีนายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นรองประธานคณะกรรมการ และสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นเลขานุการ

ภาพที่ 5 การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ภาพที่ 6 การประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.)
อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) โดยได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ พขอ. และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการทบทวนวาระจังหวัดศรีสะเกษ 10+1 ร่วมกับการพิจารณาสภาพปัญหาของพื้นที่ ตลอดจนสิ่งต้องการให้เกิดการพัฒนาต่อยอด นำไปสู่ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และภาคประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์สร้างความอบอุ่น ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ ปกป้องเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ ล้อมรั้วป้องกันยาเสพติด Smart Kid การพัฒนาทักษะสมอง (EF) คนโพธิ์ศรีสุวรรณไม่ทอดทิ้งกัน (การดูแลกลุ่มเปราะบาง) ป้องกันอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และเมืองสะอาด (เมืองสีเขียว /ลดมลพิษ)
2. ยุทธศาสตร์เกื้อหนุนเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม /เชิงอนุรักษ์ GAP มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมภูมิปัญญา พัฒนาสินค้า OTOP
3. ยุทธศาสตร์พิชิตโรคร้าย ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดอาหารหวาน มัน เค็ม ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ลด ละ เลิก บุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้ยาอย่างสมเหตุผล ส่งเสริม

สุขภาพใจในชุมชน (คนโพธิ์ศรีสุวรรณสุขภาพดี) คนโพธิ์ศรีสุวรรณไม่กินปลาดิบ (บ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล) การดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และ สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย

4. ยุทธศาสตร์ใส่ใจสวัสดิภาพ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ ขับขี่ปลอดภัย ป้องกันอุบัติเหตุทางถนน และ ป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำ

ภาพที่ 7 ยุทธศาสตร์และประเด็นการขับเคลื่อนพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ในประเด็น ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้กำหนดให้กิจกรรม “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เป็นกิจกรรมขับเคลื่อนเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน นายสุวรรณ เนตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อน ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ในแต่ละยุทธศาสตร์ โดยมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พิชิตโรคร้าย มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดยเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อน และมีการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.2 การประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ พชอ.

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้ร่วมกำหนดแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงาน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ดังนี้

1. ด้านเกิดกลไกในระดับพื้นที่ ในการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานบุญประเพณี ให้เป็นงานบุญปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกำหนดวิธีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็น Small Success ระยะ 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

2. เกิดการขยายผลต่อบลต้นแบบในการขับเคลื่อนงานบุญประเพณีปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. ด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประเมินจาก

1) ร้อยละของการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ภาพรวมอำเภอ เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2565 - 2567

2) อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประชาชนอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2565 - 2567

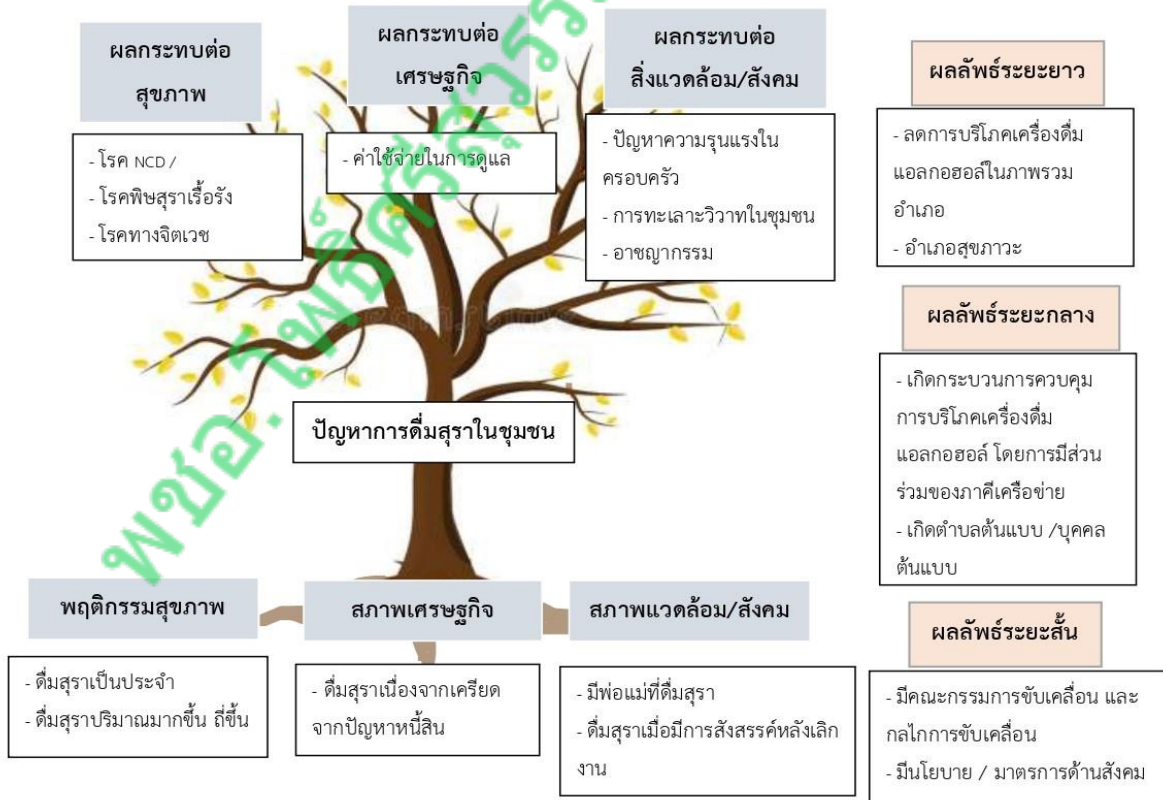
หมวด 2

การวางแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Action Planning)

2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

ในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ คณะกรรมการ พขอ. โพธิ์ศรีสุวรรณได้จัดประชุม โดยมี คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พิชิตโรคภัย และภาคีเครือข่ายจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนจากส่วนราชการต่างๆ ผู้นำชุมชน ผอ.รพ.สต.ทุกแห่ง และผู้แทนจากชมรม อสม.จากทุก รพ.สต. ร่วมกันออกแบบ จัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ และจัดทำโครงการ ดังนี้

1) ร่วมวิเคราะห์ปัญหา สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยใช้ Problem Tree เพื่อนำไปสู่การกำหนดผลลัพธ์

ภาพที่ 9 การวิเคราะห์ปัญหาการดื่มสุราในชุมชน

2) วิเคราะห์แรงเสริม แรงต้าน

ผลลัพธ์ที่ 1 เกิดกลไกในระดับพื้นที่ ในการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนงานบุญประเพณี ให้เป็นงานบุญปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แรงเสริม/สิ่งสนับสนุน ในการดำเนินงาน	สิ่งที่ต้องทำ (Action List) เพื่อเพิ่มแรงเสริม	กลุ่มเป้าหมาย
1. มีคณะทำงานที่กำหนดบทบาทชัดเจน	แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ	ภาคีเครือข่ายทั้งในระดับตำบล และระดับอำเภอ
2. มีคณะทำงานในระดับตำบล	ให้คณะทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล ทุกตำบล ขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพตำบล	
แรงต้าน/อุปสรรค ในการดำเนินงาน	สิ่งที่ต้องทำ (Action List) เพื่อลดแรงต้าน	กลุ่มเป้าหมาย
1. เจ้าภาพ /ผู้ร่วมงาน ไม่ทราบนโยบาย ยังยึดค่านิยมเดิม	- สื่อสารนโยบาย ผ่านช่องทางต่างๆ - มีการประชุมในระดับหมู่บ้าน / ตำบล	ประชาชนในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ผลลัพธ์ที่ 2 เกิดการขยายผลตำบลต้นแบบในการขับเคลื่อนงานบุญประเพณีปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แรงเสริม/สิ่งสนับสนุน ในการดำเนินงาน	สิ่งที่ต้องทำ (Action List) เพื่อเพิ่มแรงเสริม	กลุ่มเป้าหมาย
การมีตำบลต้นแบบในการขับเคลื่อน	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อขยายผลการดำเนินงาน	ภาคีเครือข่ายทั้งในระดับตำบล และระดับอำเภอ
แรงต้าน/อุปสรรค ในการดำเนินงาน	สิ่งที่ต้องทำ (Action List) เพื่อลดแรงต้าน	กลุ่มเป้าหมาย
ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ	มีมาตรการ/นโยบายสาธารณะ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ตามบริบทของพื้นที่แต่ละตำบล	ประชาชนในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ผลลัพธ์ที่ 3 ด้านการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมของอำเภอ

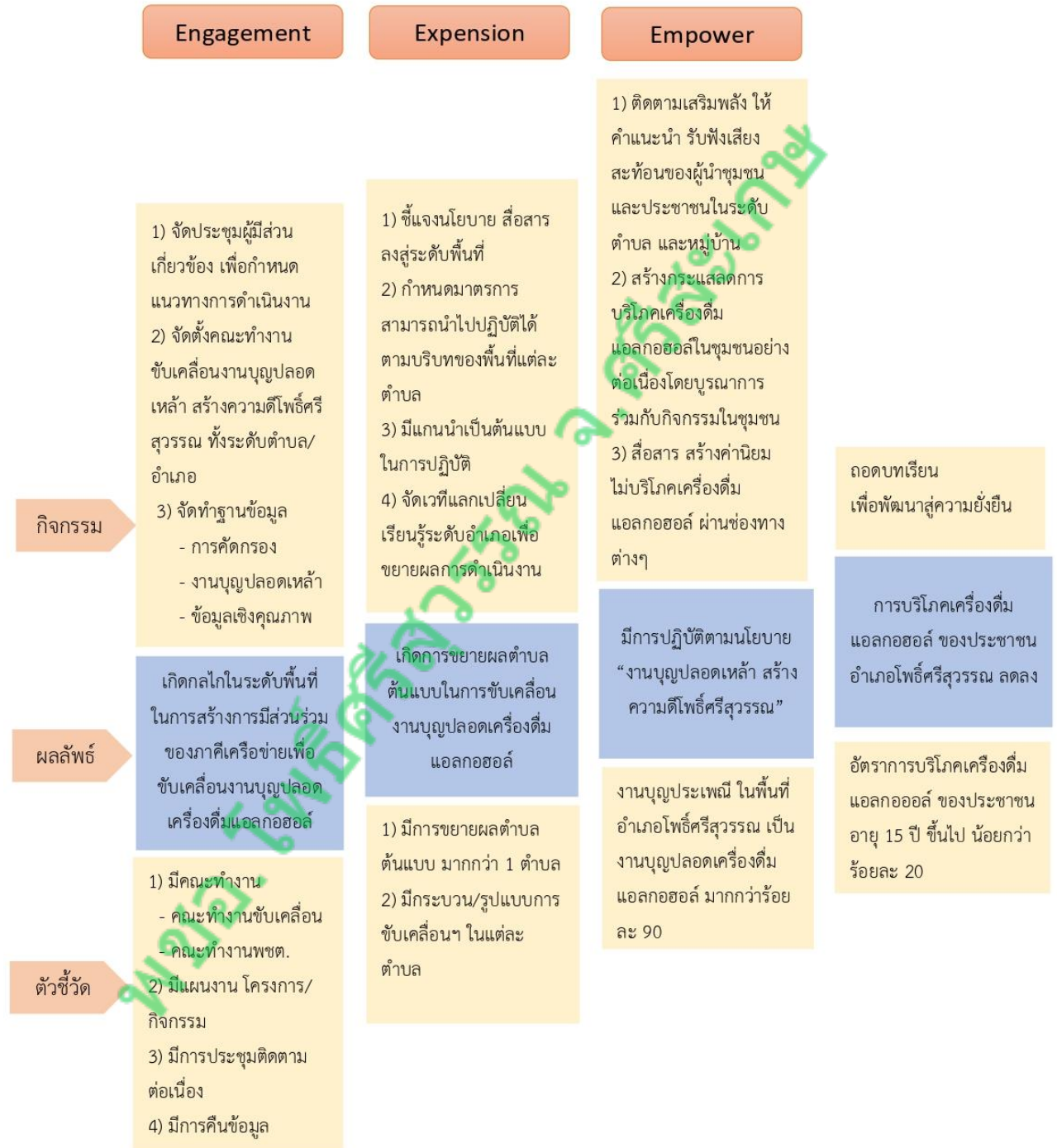
- 1) มีการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”
- 2) อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประชาชนอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ลดลง

แรงเสริม/สิ่งสนับสนุน ในการดำเนินงาน	สิ่งที่ต้องทำ (Action List) เพื่อเพิ่มแรงเสริม	กลุ่มเป้าหมาย
ภาคีเครือข่ายในชุมชนมีความ เข้มแข็ง	<ul style="list-style-type: none"> - มีการติดตามเยี่ยมเสริมพลัง ให้คำแนะนำ รับฟังเสียงสะท้อนของผู้นำชุมชน และประชาชนในระดับตำบล และหมู่บ้าน - มีการสร้างกระแสลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการร่วมกับกิจกรรมในชุมชน 	ภาคีเครือข่ายทั้งในระดับตำบล และระดับอำเภอ

3) กำหนดผลลัพธ์ ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน และระบุกิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์

จากการวิเคราะห์แรงเสริมแรงต้าน ทำให้ทราบว่ามามีกิจกรรมใดบ้างที่จะช่วยให้บรรลุตามผลลัพธ์นั้น คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ พิชิตโรคร้าย และคณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ คือ ยุทธศาสตร์ 3E ในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ประกอบด้วย

Engagment	หมายถึง การสร้างการมีส่วนร่วม ของภาคีเครือข่ายในการดำเนินการขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ
Expension	หมายถึง การขยายพื้นที่ในการดำเนินการ ซึ่งในที่นี้หมายถึงการขยายพื้นที่ต้นแบบในการขับเคลื่อน งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ
Empowerment	หมายถึง การเสริมพลังแกนนำในระดับพื้นที่ ให้มีกำลังใจในการขับเคลื่อน ให้ชุมชนที่อาศัยอยู่ เป็นพื้นที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานบุญ

ภาพที่ 10 กำหนดผลลัพธ์ ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ และระบุกิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์

4) จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

แผนปฏิบัติการโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2566

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1	จัดประชุมคณะกรรมการ พขอ. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	เดือน ตุลาคม 2565	พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ
2	จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ	เดือน พฤศจิกายน 2565	พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ
3	จัดประชุมคณะทำงาน เพื่อทบทวนข้อมูล และวางแผนจัดกิจกรรมคืนข้อมูล	เดือน พฤศจิกายน 2565	คณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้าฯ
4	จัดงานคืนข้อมูล “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”	วันที่ 14 ธันวาคม 2565	คณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้าฯ
5	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”	วันที่ 14 ธันวาคม 2565	คณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้าฯ
6	ติดตามเสริมพลัง รับฟังปัญหาอุปสรรค และสื่อสารนโยบาย ในการดำเนินงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดยบูรณาการร่วมกับ - กิจกรรมออกหน่วยอำเภอ...ยิ้มเคลื่อนที่ - กิจกรรม “ปิ่นปิ่นรัก”	เดือนละ 1 ครั้ง ตามแผนกิจกรรม	อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
7	ติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานระดับตำบล ของเทศบาลตำบล/อบต.	เดือนมีนาคม 2566	คณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้าฯ
8	ประชุมติดตามผลการดำเนินงาน	เดือนเมษายน 2566	พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ
9	ประชุมสรุปผลการดำเนินงานและถอดบทเรียน	เดือนสิงหาคม 2566	พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

2.2 การติดตามเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ และโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พขอ.) อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ร่วมกับคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พิชิตโรคร้าย และคณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้กำหนด Small Success ในการติดตามผลการดำเนินรายไตรมาส โดยมีการประชุมติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานไตรมาสละครั้ง

ภาพที่ 11 กำหนด Small Success ในการติดตามผลการดำเนินรายไตรมาส

หมวด 3

การมุ่งเน้นประชาชน (People focus)

3.1 การรับฟังความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สำคัญ

พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ให้ความสำคัญต่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยในการดำเนินการโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ได้จำแนกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดช่องทางและวิธีการรับฟังความต้องการ ดังนี้

1) กลุ่มผู้นำในการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

ผู้นำทางการปกครอง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

ผู้นำทางการเมือง ได้แก่ สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้นำทางศาสนา และผู้นำทางจิตวิญญาณ ได้แก่ เจ้าคณะอำเภอ เจ้าอาวาสวัด

ผู้นำทางธรรมชาติ ได้แก่ ประธานกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ประธานชมรม อสม.

เป็นกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีความสำคัญต่อการช่วยขับเคลื่อนงานบุญประเพณีปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ในกลุ่มผู้นำในการพัฒนาชุมชน ผ่านช่องทางและกิจกรรมต่างดังนี้

(1) เข้าพบเจ้าคณะอำเภอ เพื่อขอความเห็นชอบและร่วมมือสนับสนุนการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ตลอดจนให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เกี่ยวกับนิยามของคำว่างานบุญประเพณี ส่งเสริมค่านิยมการร่วมงานบุญประเพณีที่ถูกต้องเพื่อสืบสานให้เป็นงานบุญประเพณีที่ดีงาม ปลอดอบายมุข พร้อมขอคำชี้แนะในการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืน

(2) กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งล้วนเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนอยู่แล้ว ได้สื่อสารผ่านกลไก พขอ. ไปยังคณะทำงานพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบลหรือ พขต. ให้ส่งผ่านนโยบายและขอความร่วมมือให้ประชาชนร่วมขับเคลื่อนเพื่อให้อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณเป็นเมืองคุณธรรม ปลอดอบายมุข โดยเริ่มจากงานบุญประเพณีปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จัดการประชุม เสวนาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อรับฟังความคิดเห็น และขอให้ช่วยเป็นกระบอกเสียงสื่อสารแนวคิดดังกล่าว ตลอดจนรับฟังเสียงสะท้อนของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ เพื่อเป็นข้อมูลนำเข้าประกอบการวางแผนขับเคลื่อนโครงการต่อไป

(3) สื่อสารแนวทางการขับเคลื่อนเมืองคุณธรรม และนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ในการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน พร้อมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการดำเนินการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน

ภาพที่ 12 รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน

2) กลุ่มหัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นกลุ่มที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนองค์กร และมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารนโยบายให้กับบุคลากรในส่วนราชการ หรือองค์กร ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับทราบ และรับฟังเสียงสะท้อน ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นในการดำเนินการขับเคลื่อนงานบุญประเพณีปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” และรับฟังความคิดเห็น ในกลุ่มดังกล่าวผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

- (1) การประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการ
- (2) กลุ่มไลน์หัวหน้าส่วนราชการ
- (3) จากการจัดประชุมคณะกรรมการ พชอ. และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนและรับฟังข้อคิดเห็น
- (4) จากการพบปะ เสวนา ในรูปแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

3) กลุ่มประชาชนทั่วไป

กลุ่มประชาชน ถือว่าเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้เห็นถึงความสำคัญของสื่อสารที่ชัดเจน และรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอแนะจากประชาชน เพื่อจะได้นำไปปรับปรุง กำหนดแนวทางให้สอดคล้องกับความต้องการ ได้มีการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็น ในช่องทางต่างๆ ดังนี้

(1) สื่อสารแนวทางการขับเคลื่อนเมืองคุณธรรม และนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” พร้อมรับฟังความคาดหวัง ความต้องการ และความคิดเห็นของประชาชน ระหว่างการพะปะประชาชนในกิจกรรมออกหน่วยอำเภอ...ยิ้มเคลื่อนที่ โดยนายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และหัวหน้าส่วนราชการ

ภาพที่ 13 รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในกิจกรรมออกหน่วยอำเภอ...ยิ้มเคลื่อนที่

(2) ออกพื้นที่สื่อสารนโยบายและรับฟังความคิดเห็นเชิงรุกผ่านกิจกรรม "ปันปันรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ" ร่วมกับการออกเยี่ยมผู้สูงอายุ และผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน โดยกิจกรรมดังกล่าวเกิดจากข้อเสนอแนะในการประชุมคณะกรรมการ พขอ.เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย โดยได้มีกลุ่มผู้นำชุมชนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการลด ละ เลิกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในงานบุญต่าง ๆ หากจะให้ประชาชนมีความเข้าใจและยอมรับ ควรมีผู้หลักผู้ใหญ่ระดับอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่สื่อสารร่วมกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณมีการจัดกิจกรรมปันปันรัก โดยมีเป้าหมายให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านอยู่แล้ว จึงได้กำหนดให้เป็นนวัตกรรมในการขับเคลื่อน "ปันปันรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ" กิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะเป็นการสื่อสารนโยบาย ขอความร่วมมือแล้ว ยังได้รับฟังเสียงสะท้อน และข้อคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง สามารถรับทราบถึงความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ ได้ ข้อมูลเชิงลึกสำหรับดำเนินการแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ได้

ภาพที่ 14 รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในกิจกรรม "ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ"

(3) งานบุญประเพณี ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้แก่ งานบุญข้าวจี งานพิธีรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ ในเทศกาลสงกรานต์ งานบุญผะเหวด งานบุญประเพณีลอยกระทง งานบวช ฯลฯ ทั้งระดับอำเภอ ระดับตำบล และงานบุญในหมู่บ้าน นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้สื่อสารนโยบายโดยตรงกับหน่วยงานจัดงาน หรือเจ้าภาพจัดงาน โดยได้แสดงความชื่นชมเจ้าภาพ ที่เห็นคุณค่าของการส่งเสริมให้รักษาสืบทอดประเพณีอันดีงาม ร่วมสร้างค่านิยมปลอดสุราในงานบุญ พร้อมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากเจ้าภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนขับเคลื่อนนโยบายต่อไป

ภาพที่ 15 สื่อสารนโยบาย รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงาน เจ้าภาพที่จัดงานบุญประเพณี

(4) รับฟังความต้องการ ความคิดเห็น ทางเพจเฟซบุ๊กของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

https://www.facebook.com/lovephosisuwan/?locale=th_TH

(5) สื่อสารนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ในการประชุมการดำเนินโครงการหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) พร้อมรับฟังความต้องการ ความคิดเห็น และเสียงสะท้อน จากการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งโครงการหมู่บ้านยั่งยืนมีเป้าหมายขับเคลื่อนขยายผลโครงการครบทุกหมู่บ้าน ทำให้สามารถสื่อสารนโยบาย รับฟังข้อคิดเห็น ปัญหา และความต้องการจากประชาชนได้อย่างครอบคลุมทุกหมู่บ้านในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ภาพที่ 16 ชี้แจงนโยบาย รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ในการประชุมการดำเนินโครงการหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) โดยนายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

4) กลุ่มผู้ประกอบการที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณมีทั้งผู้ประกอบการขายส่ง และผู้ค้ารายย่อย ซึ่งเป็นร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหมู่บ้าน การขับเคลื่อนนโยบายจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนั้น พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ร่วมกับกลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทุกแห่ง จึงได้ออกพื้นที่สื่อสารนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เชิงรุกในหมู่บ้าน ร่วมกับอบสม. เพื่อสื่อสารนโยบาย และขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็น เสียงสะท้อนของผู้ประกอบการเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าว เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อคิดเห็น ให้คณะกรรมการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้นำมาประกอบการวางแผนดำเนินกิจกรรมต่อไป

ภาพที่ 16 ชี้แจงนโยบาย รับฟังความคิดเห็น และความต้องการของผู้ประกอบการร้านค้า ในการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

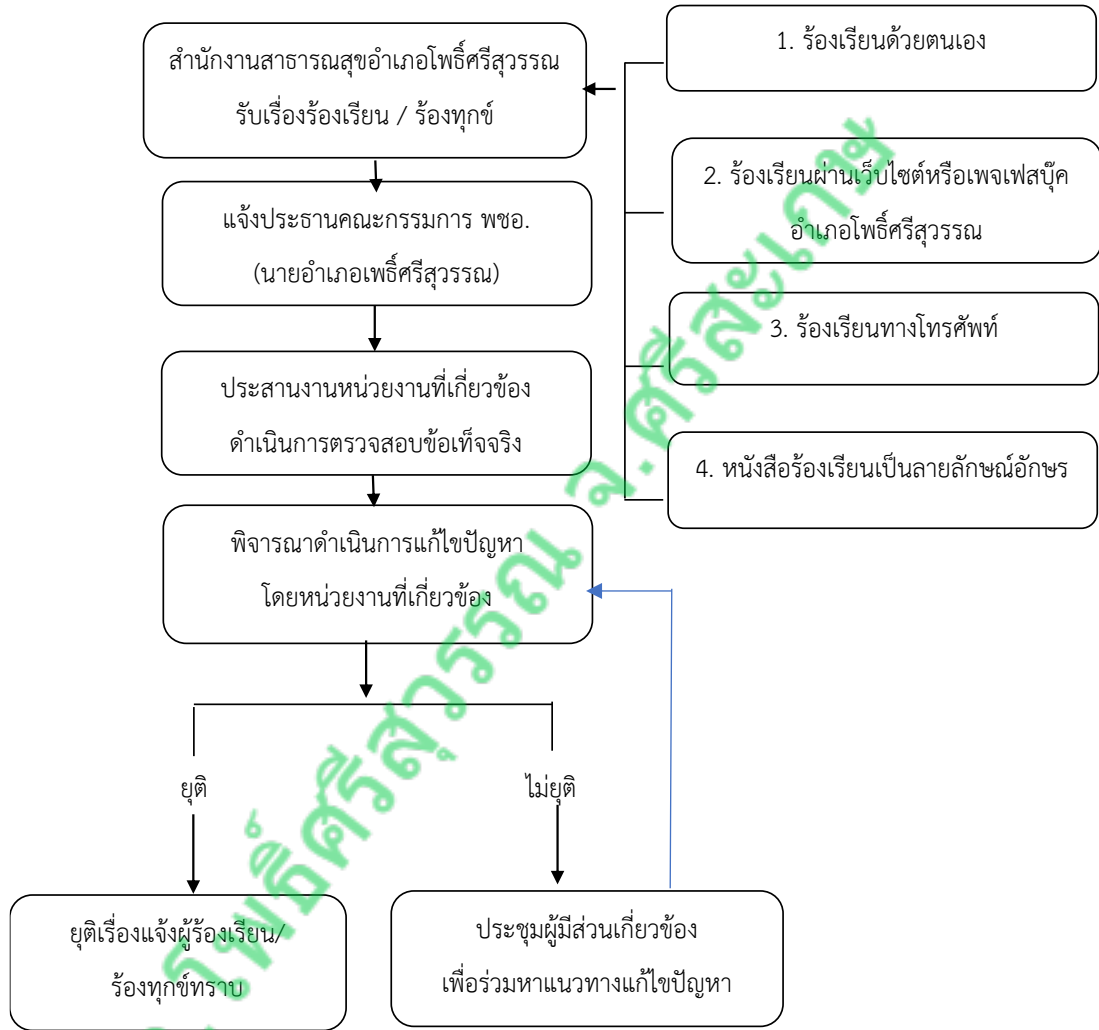
3.2 การประเมินความพึงพอใจ ไม่พอใจของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้จัดให้มีกระบวนการรับเรื่องร้องเรียน และข้อคิดเห็น ตลอดจนผลกระทบจากการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็น หรือเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางต่างๆ ได้ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มอบหมายให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นผู้รวบรวมข้อคิดเห็นและเรื่องร้องเรียน โดยได้จัดทำแนวทางการดำเนินการจัดการข้อร้องเรียน และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อให้การจัดการข้อร้องเรียนสามารถดำเนินการจนได้ข้อยุติ รวมถึงข้อคิดเห็นต่างๆ ที่ได้รับการสะท้อนได้นำมาพิจารณาด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

1) แนวทางจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ในการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ที่ผ่านมาถึงแม้ยังไม่พบว่ามีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก็ตาม เพื่อให้มีกระบวนการรับฟังปัญหา รับข้อร้องเรียนที่เป็นระบบ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จึงได้จัดทำแนวทางตามกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่อรองรับกรณีเกิดเรื่องร้องเรียนขึ้น โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อรวบรวมและรายงานให้นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ทราบ พร้อมประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการแก้ไขปัญหาจนกระทั่งยุติเรื่องร้องเรียน

กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ภาพที่ 17 ผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

2) แนวการรับฟังความต้องการและความคิดเห็น ต่อการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดยส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการ พขอ. การประชุมหัวหน้าส่วนราชการ และการลงพื้นที่โดยบูรณาการร่วมกับ

กิจกรรมต่างๆ โดยมีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็น และนำมาวิเคราะห์ ทบทวน เพื่อปรับปรุงแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้

1) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ในฐานะทีมเลขานุการ พชอ. ได้รวบรวมข้อคิดเห็นจากช่องทางต่างๆ นำเสนอในการประชุมคณะกรรมการ พชอ.

2) ที่ประชุมร่วมพิจารณา วิเคราะห์ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ โดยมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ร่วมพิจารณา หากข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะดังกล่าว เป็นประโยชน์และจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนนโยบาย คณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ จะได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

หมวด 4

การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
(Measurement, analysis and knowledge management)

4.1 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการสารสนเทศ

พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีกระบวนการจัดการระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถเป็นข้อมูลตั้งต้นที่จะใช้ในการวัด วิเคราะห์ และนำไปสู่การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์ โดยคณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีคณะทำงานด้านการบริหารจัดการสารสนเทศ ซึ่งเป็นคณะทำงานย่อยที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล จำแนกประเภทข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้สำหรับเป็นข้อเสนอประกอบการวางแผนในการขับเคลื่อนโครงการ โดยได้จำแนกประเภทข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลเชิงปริมาณ

ลำดับที่	ข้อมูล	แหล่งข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ/รายงาน
1	จำนวนงานบุญประเพณีในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
2	จำนวนงานบุญที่พบว่ามีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
3	อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประชาชนอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	HDC กระทรวงสาธารณสุข	ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ รพ./สสอ.
4	ร้อยละของหมู่บ้านที่มีการประชุม และปฏิบัติตามนโยบาย	บันทึกการประชุมประชุมประชาคม	กำนัน
5	จำนวนผู้ที่สามารถเลิกดื่มได้ 6 เดือนขึ้นไป	ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน
6	อัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการดื่มสุรา	รายงานการเกิดอุบัติเหตุ	กลุ่มงานอุบัติเหตุและนิติเวช รพ. โพธิ์ศรีสุวรรณ
7	จำนวนการทะเลาะวิวาท จากการดื่มสุรา	ผู้ใหญ่บ้าน/อสม.	ผู้ใหญ่บ้าน
8	คดีอาชญากรรม ที่เกิดจากการดื่มสุรา	รายงานคดีอาชญากรรม	สภ.โพธิ์ศรีสุวรรณ
9	ร้อยละของผู้ประกอบการ ที่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	การสำรวจโดย จนท.รพ.สต. /รพ.	งาน คบส. รพ.โพธิ์ศรีสุวรรณ

ตารางที่ 2 รายละเอียดข้อมูลเชิงปริมาณ

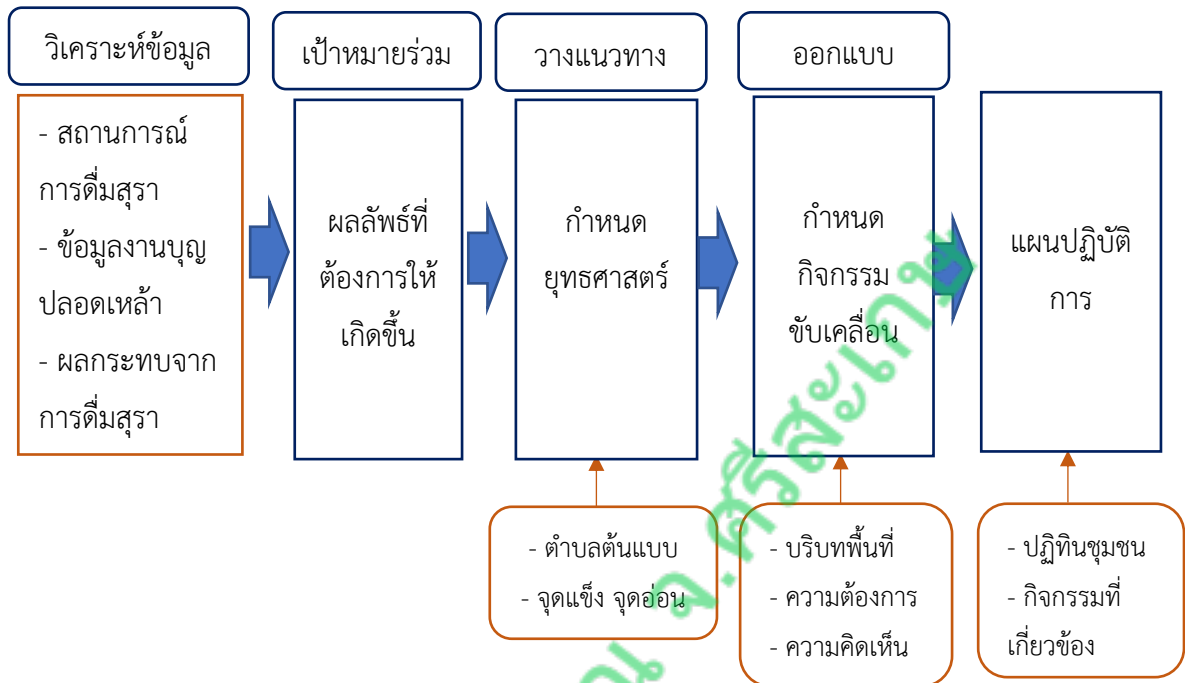
2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ลำดับที่	ข้อมูล	การได้มาซึ่งข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ
1	ธรรมเนียมปฏิบัติของงานบุญประเพณีและบริบทพื้นที่	การสืบค้นจากตำรา บทความต่างๆ	สภาวัฒนธรรมอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ
2	การบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	จากการทบทวนผลของการบังคับใช้กฎหมาย	สภ.โพธิ์ศรีสุวรรณ
3	การถอดบทเรียนจากพื้นที่ต้นแบบงานบุญปลอดเหล้า ตำบลเสียว อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	การลงพื้นที่ถอดบทเรียน	คณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”
4	ข้อเสนอแนะ /ข้อคิดเห็น และความ ต้องการ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”	- รายงานข้อร้องเรียน - บันทึกการประชุม	คณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”
5	การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง	SWOT Analysis	คณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ตารางที่ 3 รายละเอียดข้อมูลเชิงคุณภาพ

คณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้เสนอให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยได้จัดทำกรอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดผู้รับผิดชอบ ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รายงานข้อมูล จะส่งรายงานให้คณะทำงานด้านการบริหารจัดการสารสนเทศ เพื่อรวบรวมเป็นภาพรวมอำเภอ

ในการประชุมจัดทำยุทธศาสตร์ และวางแนวทางการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้มีการนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ และนำเสนอในที่ประชุม เพื่อคณะกรรมการ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พิจิตรโรคร้าย และคณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมทบทวนกระบวนการเดิม และร่วมออกแบบกระบวนการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

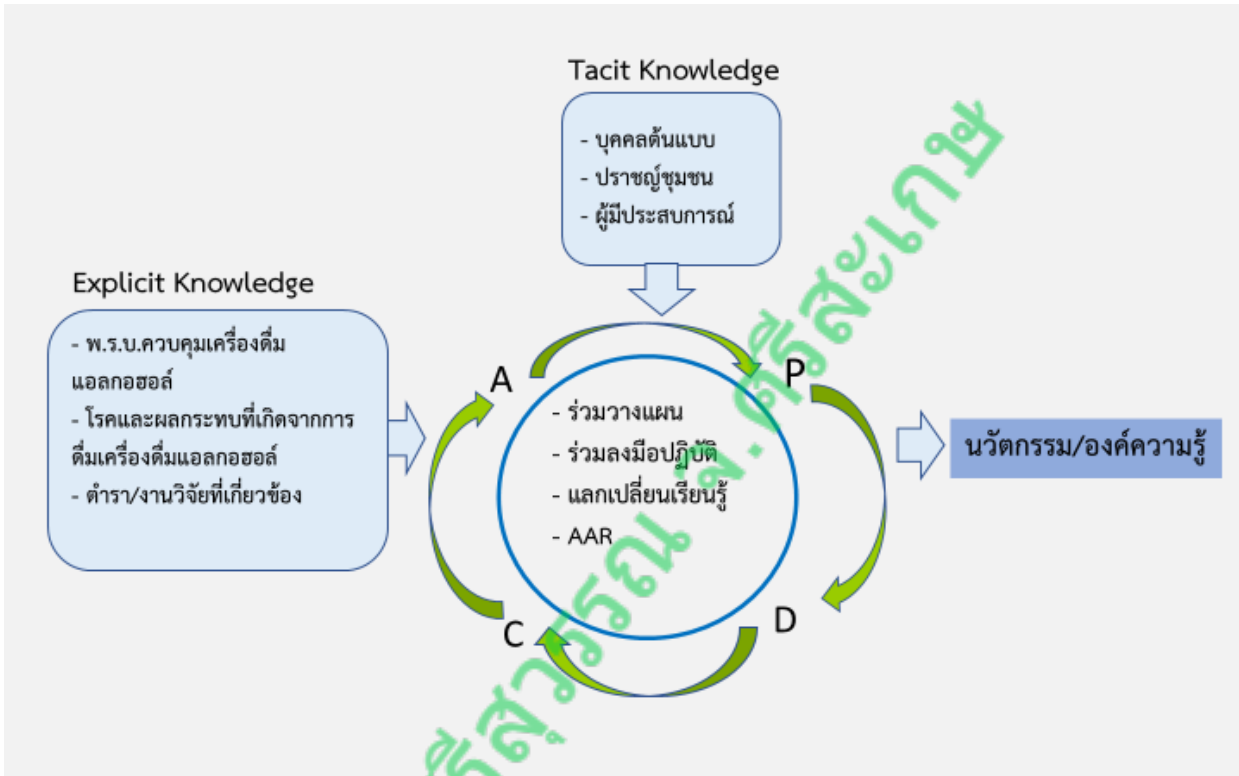
ภาพที่ 18 ผังแสดงการจัดการข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์ และวางแนวทางการขับเคลื่อน

4.2 การจัดการความรู้

การขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณได้ให้ความสำคัญกับกลไกในการจัดการความรู้ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติ ทั้งความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่เป็นเอกสาร งานวิจัย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) ได้แก่ บุคคลต้นแบบ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า ปราชญ์ชุมชน เกจิอาจารย์ โดยใช้กระบวนการร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเรียนรู้โดยปฏิบัติจริง (Learning by doing) และการทบทวนหลังการปฏิบัติ (after action review) ซึ่งการทบทวนจากข้อเท็จจริง เอกสาร ตำรา และข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญ ทำให้เกิดการตกึกความคิด ต่อยอดผลงาน จนกระทั่งเกิดเป็นนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางาน

กระบวนการจัดการความรู้ ของ พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ทำให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” และลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ

“นวัตกรรมปั่นปั่นรักสื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณได้ โดยสามารถอธิบายได้ดังภาพที่ 18

ภาพที่ 19 แสดงกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

เพื่อให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้รับการถ่ายทอดไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ จะขับเคลื่อนนโยบายต่อไป พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณได้ สนับสนุนให้ทุกตำบลจัดตั้งศูนย์เรียนรู้งานบุญปลอดเหล้า โดยศึกษาจากรูปแบบศูนย์เรียนรู้งานบุญ ประเพณีปลอดเหล้า ตำบลเสียว

หมวด 5

การพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (Workforce focus)

5.1 แผนพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ

จากการประชุมคณะกรรมการ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดทำแผนรองรับเพื่อให้บุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญมีองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญ ในการร่วมขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

โดยมีขั้นตอนในการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรดังนี้

- 1) ทบทวนกิจกรรมสำคัญที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ
- 2) ระบุผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนกิจกรรมนั้น
- 3) พิจารณาว่ามีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะ หรือองค์ความรู้เฉพาะด้านหรือไม่
- 4) จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

กิจกรรม/ภารกิจ	ผู้เกี่ยวข้อง	การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1) ส่งเสริมกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล ทุกตำบล ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพตำบล	คณะทำงาน พชต.	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับตำบลต้นแบบ และศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จ	เทศบาลตำบลอบต.
2) การสื่อสารนโยบาย และสร้างค่านิยมงานบุญปลอดเหล้า ผ่านช่องทางต่างๆ และการประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน /ตำบล	หัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำองค์กร ผู้นำชุมชน อสม.	- ประชุมชี้แจงแนวทางการสื่อสารนโยบาย และขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบาย - อบรม อสม. โดยบูรณาการร่วม โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพอสม. ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนจัดการสุขภาพ	ทีมเลขานุการฯ พขอ.

ตารางที่ 4 แผนการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน

ภาพที่ 20 แผนภาพแสดงการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ภาพที่ 21 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนจากพื้นที่ต้นแบบ ตำบลเสียว

ภาพที่ 22 อบรมทักษะในการสื่อสารนโยบายให้กับ อสม.

5.2 การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ

พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการติดตามผลการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1) ติดตามการขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล ทุกตำบล ในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดย การลงพื้นที่ติดตามเสริมพลัง ดูความก้าวหน้าและพัฒนาการในการออกแบบ/สร้างรูปแบบการดำเนินงานขับเคลื่อนในแต่ละพื้นที่ มีนโยบาย ข้อตกลงในระดับพื้นที่ และกิจกรรมขับเคลื่อนตามบริบทของพื้นที่ จนกระทั่งประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรม

2) ติดตามการสื่อสารนโยบาย และสื่อสารความเสี่ยง ของอสม. โดยการบูรณาการกับกิจกรรมโครงการหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) และกิจกรรมปันปันรัก โดยขณะออกเยี่ยมพื้นที่ในแต่ละหมู่บ้าน ได้มีการสอบถามการรับรู้ นโยบาย ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนในชุมชน

หมวดที่ 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ

6.1 กระบวนการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ

ในการออกแบบกระบวนการหลักที่สำคัญ พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้มีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานบุญปลอดเหล้า ที่เคยมีการขับเคลื่อนมาตั้งแต่ปี 2552 จากการเริ่มต้นขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการสุขภาพอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จนกระทั่งเกิดตำบลต้นแบบอำเภอปลอดเหล้า ได้แก่ ตำบลเสียว ซึ่งได้มีการคืนข้อมูลเพื่อให้ประชาชนรับทราบยอดเงินที่ประหยัดได้จากการขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า และต่อมาในปี 2555 ได้มีการจัดงานคืนข้อมูลประจำปีโดยใช้ชื่อว่า “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” แม้จะมีการสื่อสารนโยบายในภาพรวมของอำเภออย่างต่อเนื่อง และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้รับการยกย่องว่าเป็นอำเภอต้นแบบงานบุญปลอดเหล้า แต่ระยะหลังพบว่า ยังมีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและอุบัติเหตุเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และนอกจากนี้ยังพบว่า จากการร่วมทบทวนและพบปัญหา ในปี 2564 ข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไป พบว่ามีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงถึง ร้อยละ 29.63 ซึ่งสูงกว่า ภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ (ร้อยละ 22.48)

พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จึงได้ร่วมออกแบบกระบวนการขับเคลื่อน จากการร่วมทบทวนแนวทางปฏิบัติเดิม พบว่า ควรจะมีการสื่อสารนโยบายอย่างต่อเนื่อง และขยายผลตำบลต้นแบบให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ ใช้กลยุทธ์ นำนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” มาส่งเสริมให้เกิดกระบวนการสร้างคุณค่าร่วมกัน เป็นเวทีแห่งการชื่นชม และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการร่วมกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งผลลัพธ์ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว และมีเวทีคืนข้อมูลให้ประชาชนชาวอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณรับทราบ โดยใช้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง จากการลงพื้นที่สำรวจจริงของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจสรุปได้ว่ากระบวนการปฏิบัติงานหลักที่ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ประกอบด้วย

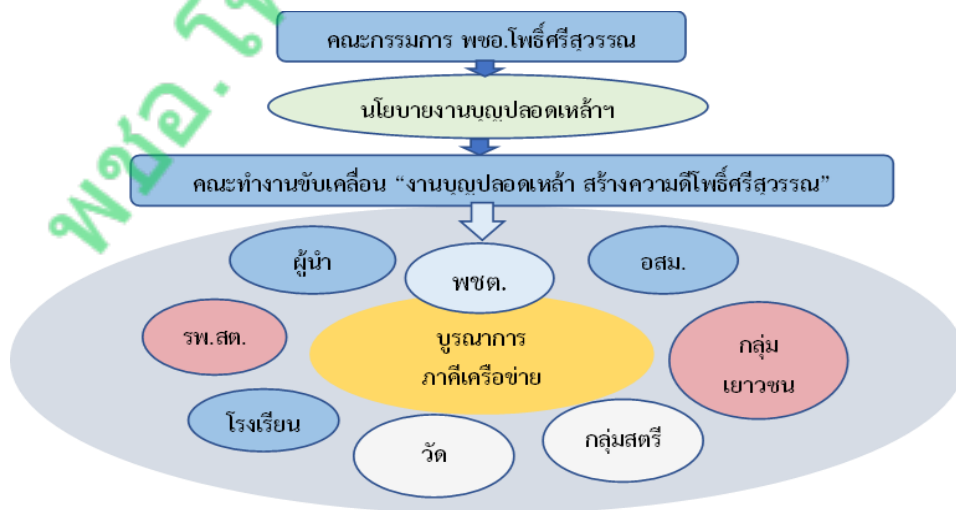
1) กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการเรียนรู้จากกระบวนการเดิม โดยการถอดบทเรียนทั้งในพื้นที่ที่สามารถขับเคลื่อนได้จนกระทั่งเป็นต้นแบบในการดำเนินงาน เช่นตำบลเสียว และพื้นที่ที่ยังพบปัญหาในการขับเคลื่อน มีระบบที่เลี้ยงในการดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วม นำข้อมูลจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของแต่ละพื้นที่ แต่ละกระบวนการมาร่วมทบทวนตามกระบวนการจัดการความรู้ จนกระทั่งตกผลึกเกิดรูปแบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่ และทบทวน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนอย่างเป็นพลวัต

2) กระบวนการนำองค์กรที่ชัดเจน โดยนายสุวรรณ เนตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ประธาน คณะกรรมการ พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ที่ได้กำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน และขอความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนร่วม ขับเคลื่อน โดยมีกลไก พชอ.หนุนเสริม ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและรับรู้นโยบาย มีการสื่อสารนโยบายในการ ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ การประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน และในเวทีทุกระดับที่มีโอกาส มีการทำหนังสือถึงทุกภาค ส่วน ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน วัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ขอ ความร่วมมือร่วมสื่อสารนโยบาย และร่วมขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

ภาพที่ 23 นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ผู้นำในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

3) การสร้างการมีส่วนร่วม โดยภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ร่วมวิเคราะห์ ร่วมวางแผน และร่วมกำหนด แนวทาง ส่งผลให้นโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้รับการถ่ายทอดและการขยายผล จากตำบลต้นแบบ สู่ทุกตำบลในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ การเปิดใจพร้อมที่จะร่วมเรียนรู้ และทำให้ชุมชนเกิดการ เปลี่ยนไปในทางที่ดี จึงทำให้สามารถการสื่อสารไปยังระดับพื้นที่ได้รวดเร็ว และได้รับความมือจากประชาชน

ภาพที่ 24 แผนภาพแสดงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนนโยบาย

4) จัดเวทีคืนข้อมูลงานบุญปลอดเหล้า ซึ่งจัดขึ้นทุกวันที่ 14 ธันวาคมของทุกปี โดยพัฒนารูปแบบให้ เป็นมากกว่าการคืนข้อมูลที่เป็นผลลัพธ์ด้านการประหยัดค่าใช้จ่ายจากการขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้าเป็นการ คืนข้อมูลด้านคุณค่าที่เกิดขึ้นกับชุมชน ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

(1) นำเสนอข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในงานบุญประเพณี และค่าใช้จ่ายที่ประหยัดได้ จากการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

(2) กิจกรรมประกวดคลิปสั้นในแพลตฟอร์ม Tiktok เนื้อหาชักชวนลด ละ เลิกเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

(3) การประกวดเรียงความ เกี่ยวกับโทษของการดื่มสุรา

(4) การร่วมเสวนา เกี่ยวกับคุณค่าของงานบุญประเพณี ปลอดอบายมุขและสิ่งมอมเมา

(5) การจัดบูธนิทรรศการ ของส่วนราชการต่างๆ

(6) การจัดบูธคืนข้อมูล “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” นำเสนอนวัตกรรม และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการขับเคลื่อนของแต่ละตำบล

(7) การมอบเกียรติบัตรให้กับครอบครัวต้นแบบ บุคคลต้นแบบในการลด ละ เลิกเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

และนอกจากนี้ยังได้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมคืนข้อมูล “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดี โพธิ์ศรีสุวรรณ” ในภาคีเครือข่ายผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประชาชนทั่วไป ทั้งด้านความพึงพอใจ ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะในการจัดงาน

ภาพที่ 24 ภาพกิจกรรมงานบุญปลอดเหล้าสร้างความดี โพธิ์ศรีสุวรรณ วันที่ 14 ธันวาคม 2566

6.2 กระบวนการสร้างนวัตกรรม

จากการที่ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ดังนั้น ในกระบวนการขับเคลื่อนหากพบปัญหา หรือเหตุการณ์ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน หรือโอกาสที่จะพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนให้ได้รับความร่วมมือ จนกระทั่งปลูกฝังค่านิยมงานบุญปลอดเหล้าในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณให้มีความยั่งยืนต่อไป คณะกรรมการ พขอ. จะส่งต่อข้อมูลและมอบหมายให้คณะทำงานขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้นำข้อมูลมาร่วมทบทวน หาสาเหตุ ระบุผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหา/โอกาสพัฒนา เสนอในที่ประชุมคณะกรรมการ พขอ. เพื่อนำแนวทางที่คณะทำงานฯ เสนอ ไปออกแบบกิจกรรมต่อไป

ตัวอย่าง กระบวนการสร้างนวัตกรรม “ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ที่มาของนวัตกรรม

ในการประชุมประจำเดือนกำนันผู้ใหญ่บ้าน ได้มีการเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนให้ทั้ง 80 หมู่บ้าน ในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นหมู่บ้านปลอดสุรา งานบุญ โดยทางชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน พร้อมสนับสนุนนโยบายดังกล่าว แต่การสื่อสารจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน ถึงประชาชนในหมู่บ้านทำได้ในระดับของการสื่อสารนโยบาย ขอความร่วมมือ เท่าที่ผ่านพบปัญหาในบางหมู่บ้านยังไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบาย เนื่องจากเจ้าภาพจัดงานเกรงจะได้รับคำตำหนิติติงว่าตระหนัก ไม่ยอมลงทุน เจ้าภาพงานบุญควรจะต้องดูแลต้อนรับผู้มาร่วมงานด้วยเครื่องดื่มอย่างเต็มที่ หรือกรณีที่เป็นงานบุญประเพณีในหมู่บ้าน ยังยึดติดค่านิยมต้องดื่มสุรา เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ถ้าหาก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ต้องการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ควรจะมีการลงพื้นที่สื่อสารในระดับหมู่บ้าน โดยภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับผู้นำชุมชน อสม. ร่วมให้ข้อมูลสนับสนุน เพื่อชักชวน โน้มน้าวให้ประชาชนเข้าใจถึงความจำเป็น และผลด้านดีที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนจากการขับเคลื่อนนโยบายงานบุญปลอดเหล้า

ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรม

- 1) ให้อาสาสมัครในพื้นที่ที่ยังพบปัญหา ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย
- 2) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

- จากการถอดบทเรียนตำบลเสี้ยว ซึ่งเป็นตำบลต้นแบบพบว่า การที่นายอำเภอ และหัวหน้าส่วนราชการ ลงพื้นที่สื่อสารนโยบายร่วมกับผู้นำชุมชน เป็นวิธีการสร้างกระแสให้ประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญ

- กิจกรรมที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ และพูดคุยสื่อสารได้ในระดับหลังคาเรือน ได้แก่ กิจกรรมปั่นปั่นรัก เพื่อเยี่ยมผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ที่มีภารกิจรณรงค์กล่าว ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการ ภาคีเครือข่าย ร่วมลงพื้นที่เยี่ยม พบปะ ให้กำลังใจผู้ป่วย

3) จัดกิจกรรม "ปันปันรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ" โดยจัดทำแผนกิจกรรม ลงพื้นที่ที่พบปัญหา เพื่อสื่อสารนโยบายการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม และงานบุญปลอดเหล้า โดยนายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และหัวหน้าส่วนราชการร่วมให้ข้อมูลผลกระทบที่เกิดจากการดื่มสุรา ผู้แทนจากสถานีตำรวจภูธรโพธิ์ศรีสุวรรณ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคดีทะเลาะวิวาทในงานบุญ และอุบัติเหตุจราจร ที่เกิดจากการดื่มสุรา สาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ให้ข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพ และโรคที่เกิดจากการดื่มสุรา

4) กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ขอความร่วมมือในการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน ให้เจ้าภาพจัดงานปฏิบัติ ตามข้อตกลงหมู่บ้าน และธรรมนูญตำบล

5) กำหนด ผู้ใหญ่บ้านติดตามการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” รายงานปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบลทราบ เพื่อรายงานในที่ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ ต่อไป

6) ประเมินผลจากรายงานงานบุญปลอดเหล้าที่สำรวจโดยผู้ใหญ่บ้าน และ อสม.

การประเมินผลนวัตกรรม

หลังจากการลงพื้นที่ด้วยกิจกรรม "ปันปันรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ" ระหว่างเดือน เมษายน 2566 - มีนาคม 2567 พบว่า งานบุญประเพณี ในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ที่เป็นงานบุญปลอดเหล้า ร้อยละ 94.73 ในปี 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566) เพิ่มขึ้นร้อยละ 96.77 ในปี 2567 (1 ตุลาคม 2566 - 31 มีนาคม 2567) โดยพบว่าหมู่บ้านที่พบปัญหา มีการปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดยจัดงานบุญประเพณีปลอดเหล้า ถึงร้อยละ 71.4 (จัดงานบุญปลอดเหล้า ร้อยละ 100 จำนวน 5 หมู่บ้าน ใน 7 หมู่บ้าน)

คณะกรรมการ พชอ.ได้สอบถามความคิดเห็นต่อการกิจกรรม "ปันปันรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ" ในกลุ่มผู้นำชุมชน ในพื้นที่ หลังการจัดกิจกรรม พบว่า ร้อยละ 100 พึงพอใจ ต่อกิจกรรมดังกล่าว โดยประเด็นที่พึงพอใจมากที่สุดคือ การมีพ่อเมือง (นายอำเภอ) ช่วยเป็นกระบอกเสียงในการสื่อสาร และการได้รับเสียงสะท้อนเชิงบวกจากประชาชน เนื่องจากเป็นการลงพื้นที่เยี่ยมผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส เชื่อว่าประชาชนรับรู้และเข้าใจ ว่านโยบายดังกล่าวจะนำสิ่งที่ดีสู่ชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการติดตามกระตุ้น สื่อสารนโยบายอย่างต่อเนื่อง

2) ใช้กลยุทธ์อื่นร่วมกับการออกพื้นที่สื่อสารโดยนายอำเภอ เช่น สร้างกระแสในพื้นที่ จัดกิจกรรม สนับสนุนงานบุญปลอดเหล้า

3) มอบเกียรติบัตร ให้กับหมู่บ้านต้นแบบ งานบุญปลอดเหล้า ร้อยละ 100 ติดต่อกันครบ 5 ปี

ภาพที่ 25 กิจกรรม "ปั่นปันรัก สืบสานงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ"

หมวดที่ 7

ผลลัพธ์การดำเนินการ (Results)

7.1 ความสำเร็จของการเป็นต้นแบบ และ/หรือพร้อมเป็นแบบอย่างที่ดีตามโครงการ ของ พขอ.ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ของช่วงเวลาที่ดำเนินงาน หรือต่อเนื่องจากปีที่ดำเนินการ

คณะกรรมการ พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้ขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ควบคู่ไปกับการพัฒนาอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณให้เป็นอำเภอคุณธรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2559 – 2565) ซึ่งนายสุวรรณ เนตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้เห็นความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม เพื่อสร้างสังคม ให้อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณเป็นเมืองน่าอยู่ และการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ช่วยพัฒนาสู่การเป็นอำเภอคุณธรรม และส่งผลให้อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณได้รับรางวัลอำเภอคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของกระทรวงวัฒนธรรม

ภาพที่ 26 รับรางวัลอำเภอคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

นอกจากนี้ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณยังได้รับประกาศเกียรติคุณ “คนดีศรีสะเกษ” ประจำปี 2565 ประเภทองค์กร อำเภอต้นแบบ งานบุญปลอดเหล้า มีความโดดเด่นด้านการบริหารจัดการ ให้งานบุญประเพณีในพื้นที่ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณเป็นงานบุญปลอดเหล้า โดยสามารถบูรณาการ ประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นท้องถิ่นทั้งอำเภอ เพื่อสื่อสารกับประชาชนให้รับทราบ มีความมุ่งมั่นในการร่วมชักชวนให้ประชาชน ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จนเกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแบบอย่างแก่พื้นที่อื่นๆ ได้

ภาพที่ 27 รับประกาศเกียรติคุณ “คนดีศรีสะเกษ” ประจำปี 2565
ประเภทองค์กร อำเภอดันแบบ งานบุญปลอดเหล้า

7.2 ความสำเร็จของการสร้างผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมายของโครงการ พขอ.ที่เชื่อมโยงกับการลดโรค และลดภัยสุขภาพ

ความสำเร็จของการสร้างผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมายของโครงการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน โดยกลไก พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ สรุปได้ดังนี้

1) เกิดกลไกในการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ทุกตำบลในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณได้กลไกในระดับพื้นที่ในการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนงานบุญปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดย พขอ. โดยการสื่อสารนโยบาย และสร้างค่านิยมงานบุญปลอดเหล้า ผ่านช่องทางต่างๆ และการประชุมในระดับหมู่บ้าน /ตำบล ให้แก่คณะ พชต. หัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำองค์กร ผู้นำชุมชน และ อสม. ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบาย พร้อมทั้งอบรม อสม. โดยบูรณาการร่วม โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพอสม. ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนจัดการสุขภาพ ทำให้ทุกตำบลเกิดกลไกในระดับพื้นที่ในการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนงานบุญปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระดับ พชต. ทุกตำบล

2) มีการขยายผลตำบลต้นแบบในการขับเคลื่อนงานบุญปลอดแอลกอฮอล์

การถอดบทเรียนจากพื้นที่ต้นแบบงานบุญปลอดเหล้า ตำบลเสียว อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ทำให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบในภาพอำเภอ และขยายผลสู่ตำบลผือใหญ่ ตำบลหนองม้า ตำบลอิเซ และตำบลโดด ขับเคลื่อนโดยคณะทำงาน พชต. ถ่ายทอดสู่คณะกรรมการหมู่บ้าน สื่อสารแนวทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2566-2567 พบว่าทุกตำบลในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้พัฒนาเป็นตำบลต้นแบบงานบุญปลอดเหล้า และอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ซึ่งเป็นอำเภอต้นแบบงานบุญปลอดเหล้าระดับจังหวัด ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

- (1) กำหนดเป็นประเด็นวาระการขับเคลื่อนของ พชอ.
- (2) กำหนดเป็นข้อตกลงในธรรมนูญสุขภาพตำบล เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน
- (3) ท้องถิ่นทุกแห่งนำเข้าข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- (4) ขับเคลื่อนในวาระการประชุม พชต. และคณะกรรมการหมู่บ้าน
- (5) สนับสนุนให้เกิดบุคคลต้นแบบเพิ่มมากขึ้น
- (6) ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ ลดนักดื่มหน้าเก่า
- (7) ขับเคลื่อนกระบวนการสติบำบัดให้เป็นรูปธรรม
- (8) บูรณาการร่วมกับการดำเนินงานหมู่บ้านรักษาศีล 5

3) การปฏิบัติงานตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสรุปลการเก็บข้อมูลค่าใช้จ่าย "ตามโครงการจังหวัดศรีสะเกษบุญปลอดเหล้า ปลอดการพนัน" ในปี 2564 – 2567 พบว่า ในปี 2566 มีจำนวนงานบุญมากที่สุด ถึง 910 งาน เป็นงานบุญปลอดเหล้า 872 งาน คิดเป็นร้อยละ 94.73 ส่วนในปี 2567 ข้อมูล 6 เดือน (ระหว่าง 1 ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567) พบว่าจำนวนงานบุญ 124 งาน เป็นงานบุญปลอดเหล้า 120 งาน คิดเป็นร้อยละ 96.77 จะเห็นว่าอัตราการจัดงานบุญปลอดเหล้า ในปี 2567 ใน 6 เดือนแรก เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2566 สรุปได้ดังตารางที่ 5

ปีงบประมาณ	จำนวนงานบุญทั้งหมด	จำนวนงานบุญที่ปลอดเหล้า	ร้อยละ	มูลค่าที่ได้จากการประหยัดงานบุญที่ปลอดเหล้า (บาท)
2564	243	242	99.59	3,335,000
2565	224	224	100	3,607,000
2566	910	862	94.73	8,620,000
2567*	124	120	96.77	2,400,000

หมายเหตุ *ข้อมูลระหว่าง 1 ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567

ตารางที่ 5 ข้อมูลจากแบบสรุปลการเก็บข้อมูลค่าใช้จ่าย "ตามโครงการจังหวัดศรีสะเกษบุญปลอดเหล้า ปลอดการพนัน" ในปี 2564 – 2567

จากการสำรวจข้อมูลร้านค้าปฏิบัติตาม พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และผู้ประกอบการที่รับรู้ข้อกำหนด พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข โรงพยาบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ ข้อมูล ณ วันที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ.2567 พบว่า ในภาพรวมอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ มีการปฏิบัติตาม ร้อยละ 83.48 และผู้ประกอบการร้านค้ารับรู้ข้อกำหนดพรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ร้อยละ 96.42 ดังตารางที่ 6

ตำบล	ร้านค้าที่ปฏิบัติตามพรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551				
	จำนวนร้านค้า	จำนวนร้านค้าที่ปฏิบัติตามพรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 (ร้าน)	ร้อยละ	จำนวนผู้ประกอบการที่รับรู้ข้อกำหนดพรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551(คน)	ร้อยละ
เสี้ยว	21	21	100	21	100
โคด	94	72	76.6	90	95.74
ผือใหญ่	62	52	80.65	60	96.77
อีเซ	26	24	92.31	24	100
หนองม้า	21	21	100	21	100
ภาพรวม	224	187	83.48	216	96.42

ตารางที่ 6 ร้านค้าปฏิบัติตาม พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

และผู้ประกอบการที่รับรู้ข้อกำหนด พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

7.3 ความสำเร็จของการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสำคัญ

พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้นำผลจากการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ โดยการสรุปจากการความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งกลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มหัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา ประชาชนทั่วไป และกลุ่มผู้ประกอบการที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ได้แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทาง/เวที การประชุมต่างๆ มาจัดลำดับความสำคัญโดยพิจารณาจากความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ หรือข้อคิดเห็น ที่จะส่งผลต่อการขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้ามากที่สุด จะได้ดำเนินการแก้ไข อย่างรวดเร็วที่สุด

ความสำเร็จของการนำประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ต่อการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ที่เห็นได้ชัดคือ ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะในเชิงสร้างสรรค์ของผู้ที่ขับเคลื่อนในระดับ

พื้นที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหา และพัฒนารูปแบบของการสื่อสารไปยังประชาชนในพื้นที่ เกิดเป็นนวัตกรรม “ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

นวัตกรรม “ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ข่าวประชาสัมพันธ์
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

วันที่ 19 มีนาคม 2567

นายสุวรรณ แตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้เป็นประธานเปิดกิจกรรม “ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำ โดยได้มีการติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียงและผู้ด้อยโอกาส จำนวน 12 ราย พร้อมทั้งมีสื่อสารนโยบายขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม ร่วมกับการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ให้ประชาชนชาวตำบลหนองน้ำทุกคนเข้าได้รับทราบนโยบาย และขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว

PHOSISUWAN District PUBLIC HEALTH OFFICE
contact 0876538612 EJIZENRYOMA2537@GMAIL.COM

ข่าวประชาสัมพันธ์
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

วันที่ 19 เมษายน 2567

นายสุวรรณ แตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้เป็นประธานเปิดกิจกรรม “ปั่นปั่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ณ เทศบาลตำบลผือใหญ่ โดยได้มีการติดตามเยี่ยมผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียงและผู้ด้อยโอกาส จำนวน 4 ราย พร้อมทั้งมีสื่อสารนโยบายขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม ร่วมกับการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ให้ประชาชนชาวตำบลผือใหญ่ทุกคนเข้าได้รับทราบนโยบายและขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว

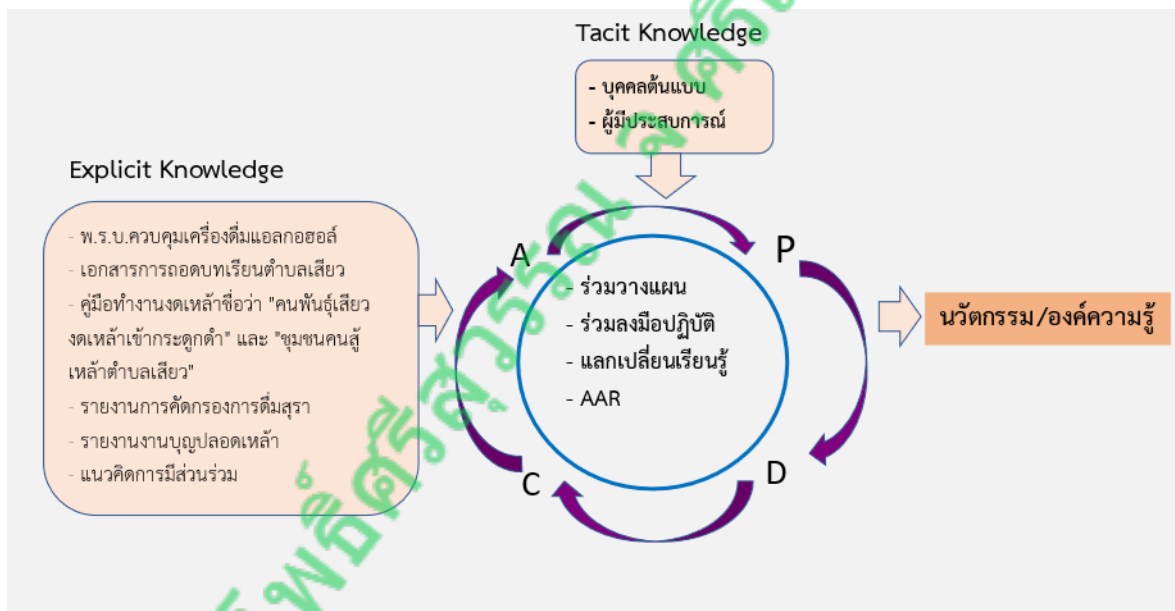
PHOSISUWAN District PUBLIC HEALTH OFFICE
contact 0876538612 EJIZENRYOMA2537@GMAIL.COM

ภาพที่ 28 การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านกระบวนการจัดการความรู้ สู่การสร้างนวัตกรรม

7.4 ความสำเร็จของการจัดการความรู้ ในการแก้ไขปัญหา พัฒนางาน ตามโครงการของพชอ.

พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดการความรู้ ได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้าสร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” และพัฒนาไปสู่การสร้างนวัตกรรม

พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ ได้นำกระบวนการจัดการความรู้ มาใช้ในการแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนนโยบาย ส่วนมากจะเป็นปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือปฏิบัติตามนโยบายจากบางพื้นที่ จึงได้สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายให้องค์กรต่างๆ และประชาชนในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน และปฏิบัติตามนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้าสร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ”

ภาพที่ 29 การสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้าสร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดยกระบวนการจัดการความรู้

ผลลัพธ์จากการใช้กระบวนการจัดการความรู้ ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมทั้งในระดับอำเภอและระดับพื้นที่ ดังนี้

- 1) นวัตกรรม “ปิ่นปิ่นรัก สื่อสารงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” โดย พชอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ
- 2) นวัตกรรม “สร้างหมู่บ้านต้นแบบ” โดย เทศบาลตำบลผือใหญ่
- 3) นวัตกรรม “คืนข้อมูล สื่อสารความเสี่ยง ร่วมสร้างคุณค่า” โดย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองแวน ตำบลผือใหญ่

4) นวัตกรรม “อสม.เคาะประตูบ้าน สื่อสาร สร้างคุณค่างานบุญปลอดเหล้า” โดย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

5) นวัตกรรม “พอดี พอเพียง ไม่เลี้ยงเหล้า ข้าวไม่ห่อ” องค์การบริหารส่วนตำบลอิเซ ร่วมกับ สภาวัฒนธรรมตำบลอิเซ ชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอิเซ

7.5 ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามโครงการของ พขอ.

จากการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญ ในการร่วมขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ดังนี้

1) คณะทำงาน พชต. ทุกตำบล ได้เรียนรู้กระบวนการขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า จากตำบลต้นแบบสามารถนำมาประยุกต์สร้างกลไกการขับเคลื่อนในตำบลของตนเอง เกิดกระบวนการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม มีการนำประเด็นขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า บรรจุไว้ในธรรมนูญสุขภาพตำบล ทุกตำบล และมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้งานบุญปลอดเหล้า ทุกตำบล สามารถเป็นตำบลต้นแบบในการดำเนินการงานบุญปลอดเหล้าได้

2) หัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำองค์กร ผู้นำชุมชน สามารถสื่อสารนโยบาย และมีทักษะในการชักชวนประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามนโยบาย

3) อสม. ที่ผ่านการอบรมสามารถเป็นตัวแทนในการสื่อสารนโยบาย และสร้างค่านิยมงานบุญปลอดเหล้า ได้ถึงระดับครัวเรือน เกิดนวัตกรรม “อสม.เคาะประตูบ้าน สื่อสาร สร้างคุณค่างานบุญปลอดเหล้า”

7.6 ความสำเร็จของกระบวนการหลักที่สำคัญและกระบวนการสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามโครงการของ พขอ.

1) กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะกรรมการ พขอ. คณะทำงานขับเคลื่อนงานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ และภาคีเครือข่ายทั้งระดับอำเภอและระดับตำบล มีการพัฒนาทักษะในการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการขับเคลื่อน ได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เกิดนวัตกรรมในระดับพื้นที่ รวมทั้งการถอดบทเรียนจากพื้นที่ต้นแบบงานบุญปลอดเหล้า ตำบลเสียว ซึ่งเป็นพื้นที่ในอำเภอเดียวกัน มีบริบทใกล้เคียงกัน ทำให้ได้แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่เสียเวลาลองถูกลองผิด ช่วยลดขั้นตอนในการเรียนรู้ สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้อย่างรวดเร็ว

2) กระบวนการนำองค์กรที่ชัดเจน โดยการประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ไปพร้อมกับการดำเนินงานขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม ของนายสุวรรณ เนตรเนติกุล นายอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ประธานคณะกรรมการ พขอ. ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มองเห็นภาพเดียวกัน เข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน สามารถสานต่อเจตนารมณ์ และเป็นแนวร่วมในการสื่อสาร บอกต่อ และให้ความ

ร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางได้ ความสามารถในการนำองค์กร ทำให้เกิดความเชื่อมั่น เกิดความพร้อมเพรียง ความคล่องตัวในการประสานงาน จึงทำให้สามารถขยายเครือข่ายจากตำบลต้นแบบ ได้ครอบคลุมทุกตำบลในอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

3) การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย คือหัวใจหลักของกลไก พขอ. ที่ทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน เกิดระบบการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยมี พขอ.โพธิ์ศรีสุวรรณ เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน ทำให้ลดค่าใช้จ่าย และงบประมาณในการขับเคลื่อน

4) การจัดเวทีคืนข้อมูลงานบุญปลอดเหล้า ทุกวันที่ 14 ธันวาคมของทุกปี โดยการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ตำบล ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นสร้างกระแส “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” อย่างต่อเนื่อง สร้างโอกาสให้ทุกส่วนราชการ องค์กร ได้นำเสนอข้อมูล และนวัตกรรมในการขับเคลื่อน เป็นเวทีแห่งการสร้างคุณค่า ที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5) กระบวนการสร้างนวัตกรรม ที่มีการนำเข้าสู่ข้อมูล เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาจาก Pian Point ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งทุกตำบลมีบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ ถอดบทเรียน และการจัดการความรู้ ทำให้สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” ได้อย่างตรงจุด

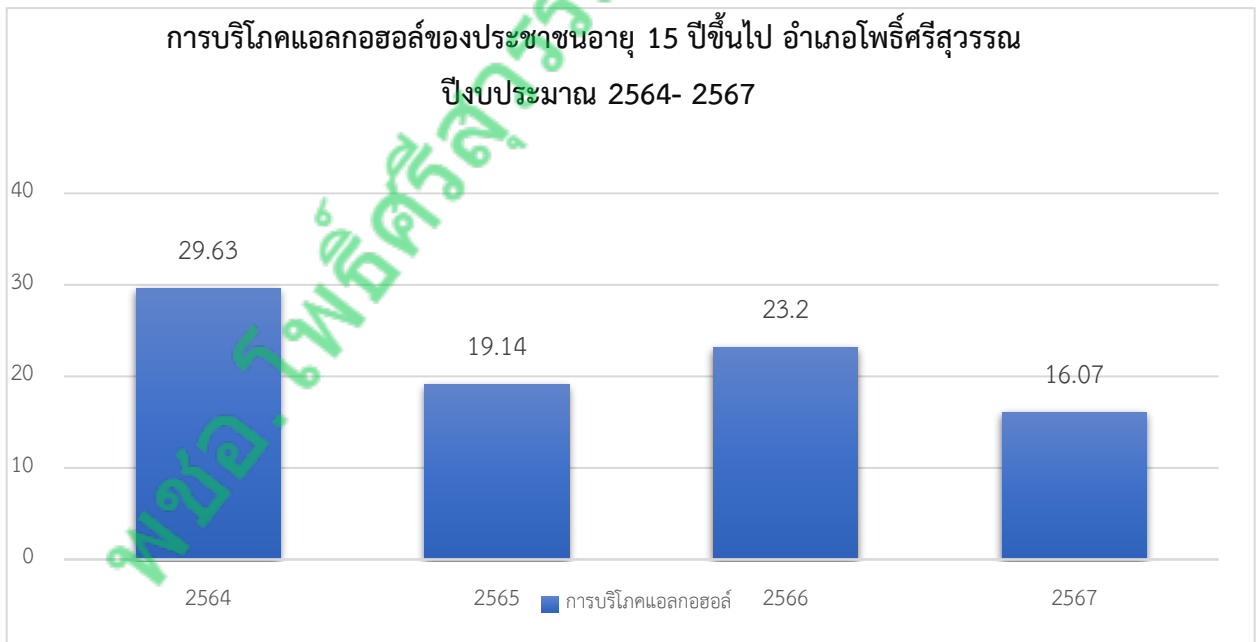
7.7 ความสำเร็จของโครงการที่บรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) ที่สะท้อนถึงสิ่งที่คุณชนได้รับจากการพัฒนาตามโครงการฯ ของ พขอ. ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ข้อมูลจากการคัดกรองการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป ของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567 (1 ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567) พบว่าประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ได้รับการคัดกรองในการบริโภคแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2567 ได้รับการคัดกรอง ร้อยละ 54.68 มากกว่าทุกปีที่ผ่านมา และพบว่ามีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง โดยในปีงบประมาณ 2567 มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 16.07 อาจกล่าวได้ว่าผลของการขับเคลื่อน “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” อย่างต่อเนื่อง ได้มีส่วนทำให้ค่านิยมการดื่มสุราลดน้อยลง ลดปัจจัยเอื้อต่อการเข้าถึง ส่งผลต่อการตัดสินใจเลิกดื่มสุราของประชาชนชาวอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

ปีงบประมาณ	จำนวนประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป (คน)	ได้รับการคัดกรอง (คน)	ร้อยละการคัดกรอง	บริโภคแอลกอฮอล์ (คน)	ร้อยละการบริโภคแอลกอฮอล์
2564	12,739	5,362	42.09	1,589	29.63
2565	12,698	4,091	32.22	783	19.14
2566	13,404	5,677	42.35	1,317	23.2
2567*	13,404	7,329	54.68	1,178	16.07

หมายเหตุ *ข้อมูลระหว่าง 1 ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567

ตารางที่ 7 ข้อมูลจากการคัดกรองการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567

ภาพที่ 30 แผนภูมิเปรียบเทียบร้อยละการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปของอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567

และจากข้อมูล ผู้ที่มารักษาด้วยปัญหาการดื่มสุรา และสมัครใจรับการบำบัดที่คลินิกสุรา โรงพยาบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567 พบว่า จำนวนผู้มารักษาด้วยปัญหาการดื่มสุรา และผู้ที่สมัครใจเข้ารับการบำบัดที่คลินิก มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในปี 2567 ในระยะเวลา 6 เดือน (1 ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567) มีผู้สมัครใจเข้ารับการบำบัดถึง 157 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.5 และอัตราการเลิกสุราสำเร็จของผู้เข้ารับการบำบัดที่สูงขึ้น จากร้อยละ 15.2 ในปี 2565 เป็นร้อยละ 22 ในปี 2566 และในปี 2566 พบว่าอัตราการเลิกสุราได้ 6 เดือน (ข้อมูลระหว่าง ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567) สูงถึง 29.3 จากข้อมูลดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า จากการสื่อสารนโยบาย “งานบุญปลอดเหล้า สร้างความดีโพธิ์ศรีสุวรรณ” อย่างต่อเนื่อง และการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ส่งผลต่อค่านิยมการดื่มสุราของคนในชุมชน การปฏิบัติตามนโยบายงานบุญปลอดเหล้า เป็นการลดปัจจัยเอื้อต่อการดื่มสุรา ประกอบการสื่อสารความเสี่ยงโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. และแกนนำสุขภาพในชุมชน การคืนข้อมูลการประหยัดค่าใช้จ่ายจากค่าสุราลดลง มีผลต่อการตัดสินใจเลิกดื่มสุรา นอกจากนี้การสามารถเข้าถึงบริการคลินิกสุราสามารถทำได้ง่าย จึงทำให้ผู้ที่ดื่มสุราเป็นประจำตัดสินใจเข้ารับการบำบัดรักษา

ปีงบประมาณ	มารักษาด้วยปัญหาดื่มสุรา (คน)	รับการบำบัด (คน)	ร้อยละ	เลิกได้		ดื่มลดลง		ดื่มเท่าเดิม		หมายเหตุ
				จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
2564	121	86	71.1	21	24.4	54	62.8	11	12.8	
2565	242	138	57.0	21	15.2	78	56.5	39	28.3	
2566	294	164	55.8	36	22.0	96	58.5	32	19.5	
2567*	226	157	69.5	**46	29.3	41	26.1	31	19.7	คงบำบัด 39 คน

หมายเหตุ *ข้อมูลระหว่าง 1 ตุลาคม 2566 – 31 มีนาคม 2567

**เลิกได้ 6 เดือน

ตารางที่ 8 ข้อมูลการเข้ารับการบำบัดที่คลินิกสุรา โรงพยาบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ ปีงบประมาณ 2564 – 2567